

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.022.05.2018

Waldemar Paluch
Burmistrz Miasta Jarosławia
37-500 Jarosław ul. Rynek 1

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/18/074 – Zapewnienie przez gminy opieki przedszkolnej.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Jarosławia, ul. Rynek 1, 37-500 Jarosław.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Waldemar Paluch, Burmistrz Jarosławia, od 2 grudnia 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Ustalenie zasad i warunków przyjmowania dzieci do publicznych placówek wychowania przedszkolnego oraz informowanie o nich mieszkańców gminy. 2. Diagnozowanie potrzeb w zakresie dostępu do opieki przedszkolnej. 3. Realizacja przez gminę zadań w zakresie opieki przedszkolnej. 4. Dokonywanie wyboru przez gminy dodatkowych placówek przedszkolnych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 marca 2017 r. do dnia zakończenia kontroli (nabór za lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały związek z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art.2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	Paweł Rakowski, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/154/2018 z 5 listopada 2018 r. (akta kontroli str.1-4)

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524 ze zm., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

Urząd Miasta Jarosławia (zwany dalej Urzędem lub Gminą), zapewnił właściwą realizację opieki przedszkolnej dla dzieci zamieszkałych na terenie Gminy.

Ilość miejsc w prowadzonych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w pełni pokrywała potrzeby Miasta Jarosławia.

W Gminie zagwarantowano prawidłowe warunki organizacyjne do realizacji wychowania przedszkolnego w zakresie czasu opieki, a dzieciom zapewniono możliwość korzystania z wyżywienia, z placów zabaw (w 13 placówkach na 16), czy też sal gimnastycznych (w 10 placówkach na 16), a ponadto w okresie wakacyjnym na terenie Miasta Jarosławia zapewniono dyżury przedszkoli.

Gmina w przypadku nieprzyjęcia dzieci do przedszkoli, wskazywała ich rodzicom, inne placówki, w których były wolne miejsca oraz zbliżony czas opieki.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- uchwała Rady Miasta Jarosławia Nr 746/LXV/2014 z dnia 2 czerwca 2014 r. *w sprawie ustalenia czasu, w którym przedszkola publiczne w Gminie Miejskiej Jarosław zapewniają bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę oraz ustalenia wysokości opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki*, zmieniona uchwałą Rady Miasta Jarosławia z dnia 21 lipca 2014 r. Nr 779/LXVIII/2014 *w sprawie ustalenia czasu, w którym przedszkola publiczne w Gminie Miejskiej Jarosław zapewniają bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę oraz ustalenia wysokości opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki (zwanej dalej uchwałą w sprawie nauczania)*, zawierała zapisy niezgodne z art. 52 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych³,
- w Statutach przedszkoli, wbrew zapisom art. 102 ust. 1 pkt 10 ustawy *Prawo oświatowe*, nie określono czasu ich pracy,
- obowiązujące w okresie kontroli *Zasady rekrutacji do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Jarosław oraz Regulaminy naboru do przedszkoli*, dopuszczały stosowanie kryterium losowego, przy naborze do przedszkoli, co stanowiło naruszenie zapisów art. 131 ust. 4 ustawy *Prawo oświatowe*,
- opublikowano jedną z informacji o postępowaniu rekrutacyjnym do przedszkoli z przekroczeniem terminu określonego w art. 154 ust. 1 pkt 1 ustawy *Prawo oświatowe*,
- Gmina, pomimo zaleceń dotyczących poprawy stanu technicznego jednego z budynków, w którym mieści się przedszkole, nie wykonała tych prac,
- w jednym z gminnych przedszkoli przekroczono dopuszczalną ilość dzieci w grupie, czym naruszono § 5 i § 6 ust. 1 rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. *w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli*⁴,
- wzory oświadczeń składanych przez rodziców zawierały niezgodne z art. 150 ust. 6 ustawy *Prawo oświatowe* klauzule dotyczące odpowiedzialności, w przypadku podania w nich nieprawdy.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2017 r., poz. 2203

⁴ Dz. U. z 2017 r., poz. 649

1. Zasady i warunki przyjmowania dzieci do publicznych placówek wychowania przedszkolnego oraz informowanie mieszkańców gminy zasadach rekrutacji.

Opis stanu
faktycznego

1. W latach 2016/2017 – 2017/2018 Gmina do naboru do przedszkoli wykorzystywała system komputerowy.

System ten umożliwiał ustalenie kryteriów naboru do przedszkoli⁵, (w programie tym kryteria naboru określono według zapisów ustawowych oraz określonych w uchwale w sprawie kryteriów).

(akta kontroli str. 165-185, 198-229, 291-300, 362-458, 484-485, 697-713)

W okresie objętym kontrolą nabór do przedszkoli miejskich odbywał się według kryteriów ustalony przepisami art. 131, ust. 1-7 ustawy *Prawo oświatowe*.

Zgodnie z art. 131 ust. 1 ustawy *Prawo oświatowe*, na pierwszym etapie naboru do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych, przyjmowano kandydatów zamieszkałych na terenie Miasta Jarosławia, a w przypadku większej liczby kandydatów, niż dostępnych było miejsc, brano pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2 tj.: wielodzietność rodziny dziecka, niepełnosprawność dziecka, niepełnosprawność jednego z rodziców, niepełnosprawność obojga rodziców, niepełnosprawność rodzeństwa dziecka, samotne wychowywanie dziecka w rodzinie, objęcie dziecka pieczą zastępczą.

Kryteriom tym przyznano równoważną wartość.

W dniu 27 marca 2017 r. Rada Miasta Jarosławia, podjęła Uchwałę Nr 490/XLV/2017 w sprawie kryteriów wraz z liczbą punktów na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Miejską Jarosław (zwaną dalej uchwałą w sprawie kryteriów), w sprawie kryteriów.

W powołanej Uchwale przyjęto 5 kryteriów obowiązujących na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do przedszkoli lub oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Miejską Jarosław, tj.:

1. kandydat, którego rodzice albo rodzic samotnie wychowujący dziecko pracuje / pracują lub studiuje / studiują w trybie dziennym lub prowadzą / prowadzi gospodarstwo rolne lub pozarolniczą działalność gospodarczą.
2. zgłoszenie jednocześnie do tej samej placówki dwojga lub więcej dzieci lub zgłoszenie dziecka posiadającego rodzeństwo uczęszczające do danego przedszkola lub szkoły (także działającego w ramach zespołu szkół) – nie dotyczy kandydata, którego rodzeństwo kończy edukację w przedszkolu lub w szkole w roku szkolnym poprzedzającym rok szkolny, na który odbywa się rekrutacja.
3. przedszkole lub oddział przedszkolny w szkole podstawowej położony jest najbliżej miejsca zamieszkania dziecka.
4. kandydat, którego rodzice lub rodzic samotnie wychowujący dziecko, złożył zeznanie roczne podatkowe PIT za rok poprzedzający rok, w którym odbywa się rekrutacja, w urzędzie skarbowym określając miejsce zamieszkania miejscowość Jarosław.
5. zgłoszony czas pobytu dziecka w przedszkolu powyżej 5 godzin dziennie.

Na potwierdzenie spełnienia pierwszego ze wskazanych kryteriów żądano zaświadczenia, natomiast w przypadku kryteriów 4 i 5 oświadczeń.

(akta kontroli str. 15-32)

2.3. Zgodnie z art. 31 ust. 9 ustawy *Prawo oświatowe*, jednym z zadań gminy jest zapewnienie możliwości korzystania z wychowania przedszkolnego.

⁵ W dniu 5 grudnia 2018 r. dokonano kontroli ustalonych kryteriów, poprzez zalogowanie się do systemu.

Informacje dotyczące prowadzonej rekrutacji do przedszkoli zamieszczane były na stronach internetowych Urzędu⁶ oraz upowszechniane w formie plakatów, na terenie Miasta Jarosławia.

Na stronie internetowej Urzędu Miasta Jarosławia⁷, zamieszczano harmonogram rekrutacji do przedszkoli, natomiast szczegółowe informacje dostępne były po wejściu w link, na stronie, poprzez którą odbywał się proces naboru⁸.

Poprzez linki odsyłające, rodzic kandydata ubiegającego się o przyjęcie do miejskiego przedszkola lub oddziału przedszkolnego mógł dowiedzieć się o ofercie edukacyjnej poszczególnych przedszkoli, w tym godzinach ich pracy, możliwości korzystania z wyżywienia oraz o opłatach za pobyt.

Informacje na temat przedszkoli zamieszczone zostały również w Biuletynie Informacji Publicznej⁹.

Rodzice dzieci ubiegających się o przyjęcie do przedszkola, po zakończeniu etapu prowadzonego w formie elektronicznej zobowiązani byli do złożenia do dyrektora wybranej placówki dokumentów w formie papierowej - Wniosku o przyjęcie do przedszkola, którego wzór stosownie do zapisów art. 152 ustawy *Prawo oświatowe* został opracowany przez organ prowadzący.

Informacje o zasadach rekrutacji zawierały instrukcję dotyczącą działań, które może podjąć rodzic w sytuacji nieprzyjęcia dziecka do przedszkola¹⁰.

(akta kontroli str.530-550)

Zgodnie z art. 150 ust. 1 ustawy *Prawo oświatowe* wniosek o przyjęcie do przedszkola, wymagał podania następujących informacji o kandydacie: imię i nazwisko, datę urodzenia oraz numer PESEL kandydata, a w przypadku braku numeru PESEL - serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość; imiona i nazwiska rodziców kandydata, adres miejsca zamieszkania rodziców i kandydata, wskazanie kolejności wybranych publicznych przedszkoli, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznych innych form wychowania przedszkolnego w porządku od najbardziej do najmniej preferowanych, a do wniosku należało załączyć dokumenty potwierdzające spełnianie przez kandydata kryteriów, o których mowa w art. 131 ust. 2 i ust. 4 ustawy *Prawo oświatowe*.

Wniosek ten zawierał informację o uprawnieniach komisji rekrutacyjnej, do potwierdzenia okoliczności wskazanych we wniosku

(akta kontroli str.33-40, 532-550)

Harmonogramy naboru do gminnych przedszkoli zawierały informacje dotyczące m.in. terminu składania wniosków o kontynuację wychowania przedszkolnego, terminów rejestracji nowych kandydatów do przedszkoli (wprowadzania wniosków do systemu przez rodziców), ich weryfikacji, publikacji wyników naborów (listy kandydatów przyjętych), potwierdzenia woli uczęszczania do wybranego przedszkola przez rodziców.

W myśl art. 204 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe*¹¹, *terminy przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego, w tym terminy składania dokumentów, na rok szkolny 2017/2018 do publicznego przedszkola, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, publicznych innych form wychowania przedszkolnego określa do dnia 15 kwietnia 2017 r.*

⁶ <http://www.jaroslaw.pl/przedszkola>

⁷ <http://www.jaroslaw.pl/aktualnosci-wydarzenia/id6421,14-kwietnia-rekrutacja-elektroniczna-do-miejskich-szkol-i-przedszkoli-.html>.

⁸ <https://naborp-kandydat.vulcan.net.pl/jaroslaw/News>.

⁹ <http://bip.jaroslaw.um.gov.pl/?cid=2110>

¹⁰ https://naborp-kandydat.vulcan.net.pl/shared/NABORP/jaroslaw/files/Zasady_naboru_PRZEDSZKOLA_2018.pdf oraz dla przykładu Przedszkole Nr 12 - <http://www.mp12.jaroslaw.pl/rekrutacja>

¹¹ Dz.U. z 2017 r., poz. 60

W 2017 roku termin ten został wyznaczony w dniu 4 kwietnia.
Harmonogram ten zawierał również informacje dotyczące postępowania uzupełniającego (ten sam zakres).

(akta kontroli str. 514-517)

W myśl Statutów Przedszkoli, do zadań przedszkola należy organizowanie na wniosek rodziców zadań dodatkowych, w wymiarze jedno zajęcia tygodniowo – przez firmy zewnętrzne, którym przedszkole wynajmuje nieodpłatnie pomieszczenia do prowadzenia zajęć.

W okresie objętym kontrolą, Dyrektorzy Przedszkoli, na podstawie Pełnomocnictw ogólnych udzielonych dzielone przez Burmistrza Miasta Jarosławia, do składania oświadczeń woli i zawierania w imieniu Gminy Jarosław umów cywilnoprawnych w zakresie wynikającym ze statutowej działalności, zawierali z zewnętrznymi podmiotami umowy użyczenia sal na prowadzenie zajęć dodatkowych dla wychowanków.

(akta kontroli str. 486-513)

Pan Waldemar Paluch wyjaśnił: dyrektorzy działają na podstawie imiennego upoważnienia, w zakresie, którego leży składanie oświadczeń woli i zawieranie w imieniu gminy umów cywilnoprawnych w zakresie działalności statutowej przedszkola, a dyrektorzy nie informowali Burmistrza o fakcie zawierania umów w przedmiocie oddania części nieruchomości w użyczenie.

(akta kontroli str. 329)

W Uchwale w sprawie kryteriów, przyjęto, iż możliwe było uzyskanie punktów, przy naborze do przedszkola, był - zgłoszony czas pobytu dziecka w przedszkolu powyżej 5 godzin.

Kryterium to nie było możliwe do weryfikacji na etapie postępowania rekrutacyjnego i mogło powodować, że dzieci znajdujące się w podobnej sytuacji mogły być traktowane w odmienny sposób, a samo złożenie oświadczenia nie dawało gwarancji, że zadeklarowany czas zostanie dochowany, zwłaszcza w sytuacji, gdy rodzice uprawnieni byli do zmiany deklarowanych godzin pobytu dziecka w przedszkolu.

(akta kontroli str. 15-16)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Obowiązujące w okresie objętym kontrolą, *Zasady rekrutacji do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Jarosław oraz Regulaminy naboru do przedszkoli gminnych*, zawierały zapis, iż w przypadku uzyskania przez kilku kandydatów równorzędnej ilości punktów rekrutacyjnych do danego przedszkola, ostateczną decyzję podejmuje komisja rekrutacyjna z wykorzystaniem funkcjonalności elektronicznego systemu rekrutacji (system dopuszcza stosowanie kryterium losowego).

(akta kontroli str. 186-197, 230-264, 463-474)

Pan Waldemar Paluch wyjaśnił: mając na uwadze fakt, iż dyrektor placówki oprócz kryteriów określonych ustawą Prawo oświatowe, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego oraz kryteriów określonych uchwałą Rady Miasta na drugim etapie postępowania nie ma podstaw do ustalenia dodatkowych kryteriów – nawet w przypadku szeregowania według kryterium wieku czy preferencji, w przypadku tej samej ilości punktów, w związku z wykorzystaniem systemu elektronicznego, kryterium losowe było również elementem wyboru kandydata.

(akta kontroli str. 41-43, 362-458, 477-483)

Dyrektor Przedszkola Nr 8 wyjaśnił, że w związku z faktem, iż na drugim etapie postępowania nie ma podstaw do ustalenia dodatkowych kryteriów, kryterium losowe było również elementem wyboru kandydata.

(akta kontroli str. 230-264, 484-487)

2. Zgodnie z art. 57 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy *Prawo oświatowe*: organ prowadzący szkołę lub placówkę sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych. Nadzorowi temu powinno podlegać m.in. przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły i placówki.
W Statutach przedszkoli¹², wbrew art. 102 ust. 1 pkt 10 ustawy *Prawo oświatowe*, nie określono czasu ich pracy.

(akta kontroli str. 337, 486-513)

W związku z powyższym Pan Waldemar Paluch wyjaśnił: *wprowadzanie zmian w statutach przedszkoli należy do kompetencji placówki, a organem sprawującym nadzór nad tymi czynnościami jest nadzór pedagogiczny.*

(akta kontroli str. 334-340, 486-513, 337)

3. Art. 154 ust. 1 pkt 1 ustawy *Prawo oświatowe*, stanowi, iż terminy przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego, w tym terminy składania dokumentów, do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych - określa do końca stycznia organ prowadzący odpowiednio publiczne przedszkole, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, natomiast termin ten w Gminie zostały określony w dniu 1 marca 2018 r.

W wyjaśnieniu na powyższą okoliczność Pan Waldemar Paluch podał, iż terminy zawarte w art. 154 ustawy *Prawo oświatowe*, mają charakter instrukcyjny i nie pozbawiają one organu określenia tych terminów w późniejszym okresie.

(akta kontroli str. 460-461)

OCENA CZĄSTKOWA

Gmina Miejska Jarosław w prawidłowy sposób informowała mieszkańców o procesie i zasadach rekrutacji do gminnych przedszkoli, a stosowany wzór wniosku o przyjęcie do gminnego przedszkola zawierał wszystkie wymagane elementy. Ponadto Gmina z naruszeniem terminów określonych w art. 150 ust. 1 pkt 1 ustawy *Prawo oświatowe*, ustaliła termin przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego. W kontroli ustalono, iż obowiązujące w Gminie, *Zasady rekrutacji do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych* prowadzonych przez *Miasto Jarosław*, a także *Regulaminy naboru do przedszkoli gminnych*, zawierały zapisy umożliwiające stosowanie kryterium losowego, jako jednego z elementów naboru do przedszkoli, a ponadto Statuty przedszkoli nie zawierały zapisów dotyczących czasu ich pracy.

OBSZAR

2. Diagnozowanie potrzeb w zakresie dostępu do opieki przedszkolnej.

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą obowiązywała *Strategia Rozwoju Miasta Jarosław na lata 2014-2020*.

W *Strategii* tej nie odniesiono się bezpośrednio do rozwoju i funkcjonowania placówek przedszkolnych, a wskazano jedynie na ilość tych placówek oraz spadającą liczbę młodzieży¹³, a także na konieczność upowszechniania nauki języków obcych wśród uczniów, w szczególności w przedszkolach oraz konieczność rozwoju i modernizacji bazy służącej upowszechnieniu edukacji przedszkolnej¹⁴.

(akta kontroli str. 67-164)

W 2017 roku sporządzono *Diagnozę potrzeb edukacji przedszkolnej w Gminie Miejskiej Jarosław* (dalej *Diagnoza*).

Diagnoza ta obejmowała analizę:

- danych statystycznych i demograficznych z podziałem na grupy wiekowe,

¹² Kontrolą objęto Przedszkola Nr 1, Nr 3, Nr 4 i Nr8.

¹³ Str. 15 *Strategii Rozwoju Miasta Jarosławia na lata 2014 – 2020*.

¹⁴ Str. 74 *Strategii Rozwoju Miasta Jarosławia na lata 2014 – 2020*.

- sytuacji wychowania przedszkolnego w Gminie,
- analizę przestrzenną rozkładu przedszkoli na terenie Miasta Jarosławia,
- potrzeby dotyczące dostosowania i wyposażenia pomieszczeń w odniesieniu do nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego.

Diagnoza ta zawierała informacje dotyczące liczby dzieci w wieku przedszkolnym oraz w wieku poniżej trzech lat i sześciolatek, w zestawieniu z ilością oferowanych przez Gminę miejsc w prowadzonych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Przy sporządzaniu *Diagnozy* wzięto pod uwagę łączną ilość dzieci zameldowanych na terenie Gminy Jarosław w przedziałach wiekowych: 0-2 lata, 3 – letnie, 4-5 letnie oraz 6 letnich.

W *Diagnozie* wskazano, iż łączna liczba miejsc dostępna we wszystkich publicznych placówkach przedszkolnych (przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych) wynosiła 1.165 miejsc, natomiast w roku szkolnym 2017/2018, ogólna liczba dzieci, w wieku 2,5 – 6 lat wyniosła 1.374, a w 2018/2019 wynosiła 1.355.

Liczba dzieci przewidzianych do objęcia wychowaniem przedszkolnym wynosiła odpowiednio, w roku szkolnym 2017/2018 – 1.160 i w roku szkolnym 2018/2019 – 1.135.

Powyższe dane zostały przez Gminę przyjęte na podstawie danych wynikających z ewidencji ludności, a przy sporządzaniu wskazanego dokumentu wzięto pod uwagę również kadrę pedagogiczną niezbędną do zapewnienia właściwej opieki przedszkolnej.

Zgodnie z zapisami *Diagnozy*, w Gminie wystąpił deficyt miejsc w prowadzonych przedszkolach, w związku z powyższym podjęto decyzję, o utworzeniu nowego przedszkola.

Przy sporządzaniu *Diagnozy* nie brano pod uwagę miejsc zamieszkania dzieci, bowiem według wyjaśnień Pana Waldemara Palucha, *nie było takiej potrzeby, Miasto Jarosław jest miastem niewielkim, a rozkład przestrzenny przedszkoli (przy uwzględnieniu utworzonego w 2018 roku) pozwala przyjąć, iż dostępność przedszkoli jest taka sama dla wszystkich mieszkańców Miasta. Ponadto budżet Miasta nie pozwala na wygospodarowanie środków na budowę nowych przedszkoli, a lukę w tym zakresie zapożyczają placówki niepubliczne.*

(akta kontroli str.44-56, 725-734)

Uchwała w sprawie założenia Miejskiego Przedszkola Nr 11 w Jarosławiu została podjęta, przez Radę Miasta Jarosławia w dniu 6 września 2018 r., a Zarządzeniem Nr 419/2018 Burmistrza Miasta Jarosławia z dnia 26 października 2018 r. powołana została komisja rekrutacyjna do przeprowadzenia naboru tego przedszkola.

(akta kontroli str. 341-361)

Ponadto sprawy dotyczące wychowania przedszkolnego były przedmiotem analiz przy sporządzaniu informacji o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy miejskiej Jarosław na lata 2016/2017 i 2017/2018.

(akta kontroli str. 551-595)

2. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw¹⁵, wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat i jest ono realizowane w przedszkolach oraz w innych formach wychowania przedszkolnego.

¹⁵ Dz.U. z 2016 r., poz. 35

Uchwała w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Miejską Jarosław została podjęta w dniu 21 marca 2011 r.¹⁶.

Zgodnie z powołaną Uchwałą, sieć miejskich przedszkoli obejmowała 7 placówek przedszkolnych oraz siedem oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Na mocy Uchwały Rady Miasta Jarosławia Nr 448/XL/2017 z dnia 13 lutego 2017 r. w sprawie projektu dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego, zmieniono zapisy uchwały w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Miejską Jarosław, w ten sposób, iż dodano dwa oddziały przedszkole, w szkołach podstawowych.

(akta kontroli str.7-8, 57-66)

Prognozę dotyczącą potrzeb w zakresie miejsc w przedszkolach gminnych sporządzono przy okazji sporządzania *Diagnozy* potrzeb edukacji przedszkolnej w Gminie.

Diagnoza ta obejmowała m.in. analizę danych statystycznych i demograficznych z podziałem na dzieci w grupach wiekowych od 0 – 2 lata, 3 letnich, 4-5 letnich oraz 6 letnich (dzieci urodzonych od 2011 roku do 2017 roku), a także prognozę dotyczącą ilości dzieci w wieku przedszkolnym na lata 2018 – 2020.

W *Diagnozie* uwzględniono dzieci sześciolatnie, które zostaną w przedszkolach ze względu na preferencje rodziców (z uwagi na lepszą opiekę), a także fakt dłuższego pozostawania pod opiekę w przedszkolach, niż w szkole, a także dojrzałość emocjonalną dzieci.

W *Diagnozie* wskazano również na liczbę miejsc w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych prowadzonych przez Gminę, nie odniesiono się natomiast do przedszkoli prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne, ani też innych form wychowania przedszkolnego, a także nie przeprowadzono analizy w zakresie ilości dzieci, które zostaną objęte wychowaniem przedszkolnym, z uwzględnieniem dowodu tych dzieci, ani dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności. W związku z powyższym Pan Waldemar Paluch wyjaśnił: w *diagnozie* nie uwzględniono placówek niepublicznych, bowiem placówki te w swoich kryteriach nie uwzględniają miejsca zamieszkania dzieci. Nie uwzględniono potrzeb w zakresie dowożenia dzieci, ponieważ rodzice sami wybierają placówkę przedszkolną, do której chcą zapisać dziecko, a dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności, są przyjmowane w pierwszej kolejności do przedszkoli. Mając na uwadze wyniki *Diagnozy*, w 2018 roku utworzono nowe przedszkole.

(akta kontroli str. 730)

OCENA CZĄSTKOWA

Urząd przeprowadził *Diagnozę*, w zakresie zapotrzebowania na miejsca w przedszkolach, a zawarte w niej dane stanowiły podstawę do planowania liczby miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego. Przy sporządzaniu *Diagnozy* wzięto pod uwagę preferencje rodziców, dotyczące opieki nad dziećmi. *Diagnoza* wskazywała, na fakt, iż w przyszłości może nastąpić niedobór miejsc w przedszkolach i na jej podstawie w 2018 roku utworzono nowe przedszkole.

OBSZAR

3. Realizacja przez Gminę zadań w zakresie opieki przedszkolnej.

Opis stanu faktycznego

1. Uchwała Nr 65/IX/2011 z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Miejską Jarosław, została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego w dniu 27 kwietnia 2011 r.¹⁷.

¹⁶ Uchwała Nr 65/IX/2011.

¹⁷ Dz. U. Woj. Podkarpackiego. Z 2011, Nr 56, poz. 1098

Powołaną uchwałą ustalono sieć przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych prowadzonych przez Gminę.

Zgodnie z powołaną Uchwałą, sieć miejskich przedszkoli obejmowała 7 przedszkoli oraz siedem oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Na mocy Uchwały Rady Miasta Jarosławia Nr 448/XL/2017 z dnia 13 lutego 2017 r. *w sprawie projektu dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego, zmieniono zapisy uchwały w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Miejską Jarosław z dnia 21 marca 2011 r., w ten sposób, iż dodano dwa oddziały przedszkole w Szkołach Podstawowych (w Szkole Podstawowej Nr 1 oraz w Szkole Podstawowej Nr 2).*

Powyższa Uchwała została pozytywnie zaopiniowana przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty w Rzeszowie¹⁸.

(akta kontroli str. 7-8, 57-64)

W 2018 utworzono nowe przedszkole (Przedszkole Miejskie Nr 11 w Jarosławiu).

W roku szkolnym 2017/2018 i 2018/2019 prowadzono nabór do 16 placówek wychowania przedszkolnego.

Ogólna liczba miejsc w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych będących w dyspozycji Gminy wynosiła w roku szkolnym:

- 2017/2018 - 1.160 miejsc,
- 2018/2019 – 1.135 miejsc.

(akta kontroli str. 714)

W tym samym okresie liczba dzieci zameldowanych na terenie Gminy, uprawnionych do korzystania z wychowania przedszkolnego wynosiła odpowiednio:

- 1.374 (w tym 84 dzieci w wieku 2,5 – 3 lata) oraz
- 1.355 (w tym 79 dzieci w wieku 2,5 – 3 lata).

(akta kontroli str. 715-716)

W roku szkolnym 2018/2019 do przedszkoli na terenie Gminy Miejskiej Jarosław uczęszczało 1.357 dzieci (w tym 222 z terenów innych Gmin), a w roku szkolnym 2018/2019 1.466 dzieci (w tym 271 z terenów innych Gmin).

(akta kontroli str. 714-716)

Prognozowany poziom miejsc w placówkach przedszkolnych w latach 2017/2018 – 2018/2019 pokrywał się z prognozowanym zapotrzebowaniem na miejsca. Pokrywał on jednocześnie odpowiednio 85% i 84% poziomu zapotrzebowania na miejsca wynikającego z liczby dzieci zamieszkałych na terenie Gminy w wieku 2,5 do 6 lat.

(akta kontroli str. 714-716)

2. Zgodnie z art. 57 ust 1 ustawy *Prawo oświatowe*, organ prowadzący szkołę lub placówkę sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, z uwzględnieniem odrębnych przepisów, a w myśl ust. 2 powołanego przepisu, zakresie wymienionym w ust. 1 nadzorowi podlega w szczególności: przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły i placówki.

W okresie objętym kontrolą Burmistrz Miasta Jarosławia nie prowadził kontroli procesu naboru do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych, a sama rekrutacja odbywała się przy wykorzystaniu systemu informatycznego.

W związku z utworzeniem nowego przedszkola w 2018 roku¹⁹, Burmistrz Miasta Jarosławia, stosownie do zapisów art. 159 ust. 1 pkt 1 ustawy *Prawo oświatowe*, wyznaczył komisję rekrutacyjną²⁰ do przeprowadzenia rekrutacji.

(akta kontroli str. 341-458)

¹⁸ Uchwała została pozytywnie zaopiniowana pod warunkiem zmiany użytych w niej określeń.

¹⁹ Uchwała w sprawie założenia Miejskiego Przedszkola Nr 11 w Jarosławiu została podjęta, przez Radę Miasta Jarosławia w dniu 6 września 2018 r.

²⁰ Zarządzeniem tym Burmistrz wskazał Komisję Rekrutacyjną Przedszkola Nr 9 w Jarosławiu.

W latach 2017/2018 – 2018/2019 do Urzędu nie wpływały skargi, czy też wnioski dotyczące procesu naboru do gminnych przedszkoli, a kryteria ustalone w systemie elektronicznego naboru były zgodne z art. 131 ust 2 ustawy *Prawo oświatowe* oraz tymi ustalonymi uchwałą w sprawie kryteriów.

Analiza dokumentacji dotyczącej naboru do czterech przedszkoli prowadzonych przez Gminę wykazała, że po zakończeniu rekrutacji w 2017 roku trójka dzieci, po drugim etapie naboru, nie została przyjęta do wybranych przedszkoli.

Burmistrz Miasta Jarosławia, poinformował pisemnie rodziców tych dzieci o możliwości zapisu do innych przedszkoli gminnych, których czas pracy pokrywał się z czasem pracy przedszkoli, do których składano wnioski.

(akta kontroli str. 596-600, 601-606)

3. Nabór do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych na rok 2017/2018.

W roku szkolnym 2017/2018 Gmina dysponowała 1.160 miejscami w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Złożono 633 wnioski o kontynuację w przedszkolach oraz 47 w oddziałach przedszkolnych (łącznie 680 wniosków).

W przedszkolach gminnych wolnych miejsc było 182, a w oddziałach przedszkolnych 298 (łącznie 480).

Do przedszkoli złożono 242 (20 w rekrutacji uzupełniającej) wnioski o przyjęcie, a w przypadku oddziałów przedszkolnych złożono 236 (11 w rekrutacji uzupełniającej) wniosków.

Łącznie Gmina dysponowała 480 miejscami w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych, a wpłynęło 478 (plus 31 w rekrutacji uzupełniającej wniosków).

2. Nabór do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych na rok 2018/2019.

W roku szkolnym 2018/2019 ilość miejsc w przedszkolach gminnych wynosiła 1.135.

Złożono 605 wniosków o kontynuację w przedszkolach oraz 73 w oddziałach przedszkolnych i 406 nowych wniosków o przyjęcie.

Ilość wolnych miejsc, którymi dysponowała Gmina w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych wynosiła 457 miejsc.

W roku szkolnym 2017/2018 do przedszkoli gminnych nie zakwalifikowano 69, nie przyjęto 11 dzieci w postępowaniu rekrutacyjnym oraz 3 w postępowaniu uzupełniającym, a w roku szkolnym 2018/2019 nie przyjęto 39 dzieci (w postępowaniu rekrutacyjnym 6, w postępowaniu uzupełniającym zostali przyjęci wszyscy)

W toku postępowań rekrutacyjnych nie przeprowadzano zmian organizacyjnych w placówkach wychowania przedszkolnego, ani też nie ogłaszano otwartych konkursów ofert dla przedszkoli niepublicznych, a rodzice nie składali odwołania od decyzji komisji rekrutacyjnych.

(akta kontroli str. 714-724, 736-850)

Gmina w okresie objętym kontrolą zapewniła miejsca w placówkach przedszkolnych wszystkim dzieciom, które ubiegały się o przyjęcie do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych, a do placówek tych przyjmowano również dzieci zamieszkałe poza terenem Gminy Miejskiej Jarosław.

Gmina nie prowadziła kontroli przyjęć do przedszkoli, a przewodniczący komisji rekrutacyjnych nie składali do Urzędu wniosków o potwierdzenie okoliczności wskazanych w wnioskach składanych przez rodziców lub opiekunów prawnych.

W wyjaśnieniu na powyższą okoliczność Pan Waldemar Paluch podał, iż *brak było podstaw do prowadzenia kontroli w tym zakresie, bowiem nie odnotowano skarg na proces rekrutacji do przedszkoli.*

(akta kontroli str. 725-728)

W toku prowadzonych postępowań rekrutacyjnych, do przedszkoli pierwszego wyboru nie zostało przyjętych w roku szkolnym 2017/2018 – 10 dzieci, a w roku szkolnym 2018/2019 – 6 dzieci.

W postępowaniu uzupełniającym w roku szkolnym 2017/2018 nie przyjęto 3 dzieci. W roku szkolnym 2018/2019 zostały przyjęte wszystkie dzieci, ubiegające się o przyjęcie do przedszkoli gminnych.

W roku szkolnym 2017/2018, w związku z nieprzyjęciem trójki dzieci do gminnych przedszkoli w postępowaniu uzupełniającym Burmistrz Jarosławia wystosował, do rodziców tych dzieci informacje, w których wskazał na wolne miejsca innych placówek przedszkolnych (przy uwzględnieniu kryterium odległości oraz czasu pracy przedszkoli).

(akta kontroli str. 601-608)

W roku szkolnym 2018/2019 (przy uwzględnieniu nowopowstałego przedszkola Gmina nie wykorzystała w pełni pojemności swoich placówek).

W poszczególnych grupach wiekowych wskaźnik upowszechnienia wychowania przedszkolnego (liczony, jako procentowy wskaźnik - iloraz liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym do liczby dzieci zamieszkałych / zameldowanych w gminie), w roku szkolnym 2017/2018 wynosił:

- dla grupy wiekowej 2,5 – 3 lata – 67,86 %,
- dla dzieci trzyletnich – 86,04%,
- dla dzieci czteroletnich – 87,50%,
- dla dzieci pięcioletnich – 83,85%,
- dla dzieci 6 letnich – 100%.

Odpowiednie dane dla roku szkolnego 2018/2019 przedstawiały się następująco:

- dla dzieci w przedziale wiekowym 2,5 – 3 lata – 40,51%,
- dla dzieci w wieku 3 lat – 84,52%,
- dla dzieci czteroletnich – 96,10 %,
- dla dzieci pięcioletnich – 96,73%,
- dla dzieci sześciioletnich – 100%.

(akta kontroli str. 715-724)

Na dzień 30 listopada 2018 w przypadku nowopowstałego przedszkola (zaczęło ono funkcjonować od miesiąca listopada 2018 r.), nie osiągnięto wskaźnika 70% zapelnienia.

4. Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy *Prawo oświatowe*, organ prowadzący szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność, a do zadań organu prowadzącego należy w szczególności zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, a także zapewnienie wyposażenia placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczo-profilaktycznych oraz wykonywania innych zadań statutowych.

Na podstawie arkuszy organizacyjnych, aneksów do tych arkuszy oraz informacji uzyskanych w organie prowadzącym ustalono (dla czterech najmniej obleganych przedszkoli - Nr 1, 3, 4 i 12), że oddziały przedszkolne organizowane były przy uwzględnieniu wieku dzieci i nie łączono w grupy dzieci najstarszych z najmłodszymi, a przedszkola te zapewniały opiekę w godzinach od 6.30 do 16.30, a opieką przedszkolną objęto dzieci w zbliżonym wieku (2,5-3 latki, 4-5 latki, 6-latki). W przedszkolach zapewniono możliwość korzystania z wyżywienia (trzy posiłki), a także zapewniono dostęp do placów zabaw (w 13 przypadkach na 16), czy też korzystania z sal gimnastycznych (w 10 przypadkach na 16).

(akta kontroli str. 714-724, 730-732)

Zapewniono warunki do realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego bez konieczności ponoszenia przez rodziców dodatkowych opłat na

ten cel, a ponadto zapewniono opiekę przedszkolną²¹ w miesiącach wakacyjnych roku 2017/2018 - w ramach wakacyjnych dyżurów w placówkach objętych badaniem (akta kontroli str. 528-529)

Zgodnie z art. 14 ust. 5 pkt 1 lit a i ust. 5 a ustawy o systemie oświaty rada gminy określa wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w prowadzonym przez gminę publicznym przedszkolu w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, przy czym wysokość opłaty, nie może być wyższa niż 1 zł za godzinę zajęć.

Uchwałą w sprawie nauczania, ustalono, iż świadczenia udzielane przez przedszkola, w czasie przekraczającym zakres obejmujący realizację podstawy programowej są odpłatne, a opłata wynosi 1 zł za każdą godzinę, a dla drugiego dziecka opłata ta wynosi 0,50 zł za godzinę.

Obowiązujące w gminnych przedszkolach opłaty za wyżywienie zostały ustalone na kwotę 5 zł za każdy dzień (śniadanie 1,50 zł, obiad 2,50 zł i podwieczorek 1,00 zł).

Dzieci korzystające z wychowania przedszkolnego, w placówkach prowadzonych przez Gminę miały możliwość korzystania ze stołówki, dowozu do przedszkoli, a placówki te nie pobierały innych opłat, niż te określone w uchwale.

(akta kontroli str. 41-43, 526-527, 714-724)

Gmina w okresie objętym kontrolą refundowała koszty dowozu jednego dziecka do przedszkola.

(akta kontroli str. 608)

Nabór dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych do przedszkola lub oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej odbywał się przy wykorzystaniu systemu elektronicznego, a rodzice (opiekunowie prawni) musieli do 28 marca dostarczyć wnioszek, wraz z aktualnym orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego do Przedszkola Nr 3 lub Szkoły Podstawowej Nr 11.

W Przedszkolu Nr 3 nie zgłoszono dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, a oddział integracyjny utworzono w Szkole Podstawowej Nr 11.

W okresie objętym kontrolą nie zdarzyły się przypadki składania odwołań od decyzji komisji rekrutacyjnych.

W kwestii dowozu dzieci do przedszkoli Pan Waldemar Paluch wyjaśnił, iż rozkład przestrzenny przedszkoli i oddziałów przedszkolnych zapewnia możliwość korzystania z edukacji przedszkolnej wszystkim dzieciom, natomiast w granicach miasta znajdują się tereny, na których zamieszkuje mała ilość mieszkańców, a w związku z tym, tworzenie nowego przedszkola byłoby na tym terenie bezzasadne, zwłaszcza w sytuacji, gdy Gmina dysponuje wolnymi miejscami w prowadzonych placówkach.

W kwestii podawania leków oraz zapewnienia innych rodzajowo posiłków dla dzieci o specjalnych potrzebach żywieniowych, Pan Waldemar Paluch wyjaśnił: w przypadku konieczności podawania leków, w trakcie pobytu dziecka w przedszkolu, rodzice dzieci są zobowiązani do podania ich osobiście lub też zapewnienia stosownych posiłków dla dzieci posiadających alergie pokarmowe. Rodzice mogli zgłaszać potrzeby żywieniowe, ale kwestie te należałoby wyjaśnić z dyrektorami poszczególnych przedszkoli, bowiem z uwagi na fakt, iż dane te należą do kategorii wrażliwych (związane ze schorzeniami), nie są przechowywane w urzędzie, a urząd nie jest uprawniony do ich zbierania, bowiem ustawa Prawo oświatowe wymienia katalog dokumentów, których można żądać przy naborze do gminnych przedszkoli.

(akta kontroli str. 725-744)

²¹ W miesiącu lipcu 2017 r. dyżur pełniło Przedszkole Nr 8 (zapisanych dzieci 125), a sierpniu Przedszkole Nr 4 (zapisanych dzieci 66), w 2018 roku dyżur w lipcu pełniło Przedszkole Nr 10 (zapisanych dzieci 105) i w sierpniu Przedszkole Nr 3 (zapisanych dzieci 83).

Analiza dokumentacji dotyczącej czterech najmniej obleganych przedszkoli (Nr 1, 3, 4 i 12) wykazała, że ich dyrektorzy realizowali coroczne kontrole w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, zgodnie z przepisami §3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. *w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach*²².

Z kontroli tych sporządzano protokoły.

Realizacja nakazów i zaleceń wynikających z protokołów kontroli dla poszczególnych przedszkoli przedstawiała się następująco:

1. Przedszkole Nr 1

- w wyniku przeprowadzonych kontroli w 2017 roku wydano zalecenia dot. dokonania przeglądu wentylacji mechanicznej oraz poprawy stanu chodników wokół przedszkola.

Powyższe zostało wykonane w 2017 roku.

- w 2018 (w miesiącu styczniu) roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarosławiu wydał nakaz, doprowadzenia do należytego stanu pomieszczeń sanitarno – technicznych, a prace te zostały wykonane w miesiącu sierpniu 2018 r.

2. Przedszkole Nr 3

- podczas kontroli okresowej w 2017 roku stwierdzono zły stan chodników wokół budynku, a zalecenia z tej kontroli zostały wykonane w miesiącu grudnia 2017 r.,

- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jarosławiu, w dniu 10 maja 2017 r. wydał nakaz doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitariatów w przedszkolu, a decyzja ta została zrealizowana w miesiącu sierpniu 2018 r.

3. Przedszkole Nr 4

- w 2017 roku, w wyniku kontroli wyłączono z użytkowania urządzenia zabawowe przy przedszkolu, a w grudniu tego samego roku dokonano odbioru zmodernizowanego placu zabaw,

- w 2018 roku, zamontowano czujkę dymu.

4. Przedszkole Nr 12

W wyniku kontroli przeprowadzonej w Przedszkolu Nr 12 w 2017 i 2018 roku wydano zalecenia dotyczące wymiany zabezpieczeń elektrycznych oraz poprawę stanu technicznego nawierzchni wokół budynku i wentylacji wewnątrz budynku, a wykonanie tych prac zostało zaplanowane na 2018 rok.

Prace te nie zostały zrealizowane.

Pozostałe kontrole przeprowadzone w Przedszkolach nie wykazały nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 609-696)

Gmina nie prowadziła konkursów ofert dla niepublicznych przedszkoli, szkół podstawowych lub innych form wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 22 ust. 4 ustawy *o finansowaniu zadań oświatowych*.

(akta kontroli str. 459)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy *Prawo oświatowe, organ prowadzący placówkę odpowiada za jej działalność, a do zadań organu prowadzącego placówkę należy, w szczególności zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.*

Urząd pomimo wydania zaleceń przez firmę zewnętrzną, w zakresie wymiany zabezpieczeń nadprądowych i poprawy stanu technicznego nawierzchni wokół

Stwierdzone
nieprawidłowości

²² Dz.U. z 2003 r., Nr 6, poz.69

budynku oraz wentylacji wewnątrz budynku Przedszkola Nr 12, w latach 2017 - 2018 nie wykonał tych zaleceń.

W związku z niewykonaniem tych prac, Pan Waldemar Paluch podał: *budynki, w których funkcjonują przedszkola, powstały w latach 1973 – 1985 (z wyjątkiem Miejskiego Przedszkola Nr 10, które zostało oddane do użytku w 2013 roku), w związku, z czym, są to obiekty wymagające, w obecnej chwili znacznych nakładów, a na przestrzeni ostatnich lat przeprowadzono znaczny zakres prac przy tych budynkach w 2017 roku na inwestycje w szkołach i przedszkolach przeznaczono kwotę 4.152.732 zł, a w bieżącym roku 622.687 zł na remonty i 1.269.180 na inwestycje oświatowe.*

(akta kontroli str. 651-681, 725-734)

2. W kontroli ustalono, iż w przypadku Przedszkola Gminnego Nr 8 w Jarosławiu, w roku szkolnym 2018/2019 w dwóch oddziałach²³, przekroczono, dopuszczalną liczebność dzieci, o której mowa w § 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli²⁴.

(akta kontroli str. 518-521)

W wyjaśnieniu na powyższą okoliczność Pan Waldemar Paluch podał: *Gmina nie posiada informacji, dlaczego doszło do tego przekroczenia.*

(akta kontroli str. 725-734)

3. Rodzice dzieci uczęszczających do gminnych przedszkoli ponosili opłaty za deklarowany, a nie rzeczywisty czas pobytu dzieci w przedszkolu, co stanowiło naruszenie art. 52 ust. 1 w zw. z ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Zgodnie z powołanymi przepisami, rada gminy określa wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym, a wysokość tej opłaty, nie może być wyższa niż 1 zł za godzinę zajęć.

(akta kontroli str. 41-43)

W myśl uchwały w sprawie nauczania, (§ 1, ust.1) *przedszkola publiczne prowadzone przez Gminę, zapewniają bezpłatną opiekę nad dziećmi w wymiarze 5 godzin dziennie, a w czasie rekrutacji, (ust. 2) rodzice lub opiekunowie prawni deklarują korzystanie przez dziecko z zajęć przedszkola w czasie ustalonym w ust. 1 lub w czasie przekraczającym ten wymiar.*

W dalszej części powołanej uchwały zapisano, iż *miesięczna wysokość opłat za świadczenia ustalana jest, jako iloczyn dni roboczych przedszkola w danym miesiącu, stawki dziennej oraz zadeklarowanej przez rodziców (opiekunów prawnych) dziennej liczby godzin przekraczającej wymiar godzin, o którym mowa w §1.*

W związku z powyższym Dyrektorzy przedszkoli podali, iż *opłaty za przedszkole pobierano zgodnie z zadeklarowanymi przez rodziców godzinami pobytu dziecka. Rodzice mieli możliwość zmiany tych deklaracji w każdej chwili, a zadeklarowane przy naborze przez rodzica godziny pobytu dziecka w przedszkolu, są odnotowywane w dziennikach zajęć.*

(akta kontroli str. 41-43, 291-292, 294, 297, 300, 330-340, 478)

W związku z powyższymi zapisami w uchwale Pan Waldemar Paluch podał: *uchwała ta została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego, w związku, z czym nie było podstaw do kwestionowania jej zapisów.*

(akta kontroli str. 336-340)

²³ Sytuacja ta miała miejsce w Przedszkolu Nr 8, gdzie w przypadku dwóch grup przekroczono dopuszczalną liczebność (grupa pomarańczowa 26 dzieci i grupa zielona 27 dzieci).

²⁴ Dz. U. z 2017 r., poz. 649

4. W myśl art. 150 ust. 6 ustawy *Prawo oświatowe*, oświadczenia, o których mowa w ust. 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: *Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.*

Oświadczenia stanowiące wzór załączników do wniosku o przyjęcie do przedszkola, zawierały zapis: *oświadczam, że jestem świadomy odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 Kodeksu karnego – kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie umowy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.*

W związku z powyższym zapisem Pan Waldemar Paluch wyjaśnił: wzór oświadczenie, jaki został zmieszczony do pobrania dla rodziców na stronie naboru, stanowił jedynie dokument pomocniczy dla rodziców składających wnioski o przyjęcie do przedszkola, tak, więc, gdyby rodzic złożył oświadczenie z klauzulą „*Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia*”, taki dokument byłby również przyjęty przez placówkę pierwszego wyboru, gdzie rodzic zobowiązany został do dostarczenia papierowej wersji wniosku wraz z wymaganymi dokumentami.

(akta kontroli str. 29-32, 338)

OCENA CZĄSTKOWA

Organizacja procesu rekrutacji do przedszkoli była prawidłowa. Wszystkim dzieciom, które nie dostały się do wybranego przedszkola, Burmistrz wskazał inne placówki, w których były miejsca.

We wszystkich placówkach zapewniono zarówno odpowiedni wymiar czasowy, jak również właściwe warunki realizacji opieki przedszkolnej, a Gmina zapewniła opiekę wakacyjną oraz bezpłatną opiekę dzieciom w wymiarze pięciu godzin, a ponadto nie tworzono oddziałów dla dzieci o dużym zróżnicowaniu wiekowym.

Jako stany nieprawidłowe należy wskazać, iż Gmina pomimo zaleceń w zakresie wymiany zabezpieczeń nadprądowych oraz poprawy stanu technicznego nawierzchni wokół budynku oraz wentylacji wewnątrz budynku Przedszkola Nr 12, w latach 2017 i 2018 nie wykonała tych zadań.

Ponadto przekroczono dopuszczalną liczebność dzieci w oddziałach przedszkolnych a w uchwale w sprawie *nauczania* znalazły się zapisy, które umożliwiały pobieranie opłat za opiekę nad dziećmi w przedszkolach, na podstawie złożonych przez rodziców deklaracji dotyczących czasu pobytu dziecka w przedszkolu, a oświadczenia składane przy naborze do przedszkoli zawierały niewłaściwą klauzulę dotyczącą odpowiedzialności za ich treść.

Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Dostosowanie liczebności oddziałów przedszkolnych do wymogów rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli.
2. Publikowanie informacji o naborze w terminach określonych w art. 150 ust. 1 pkt 1 ustawy *Prawo oświatowe*.
3. Doprowadzenie stanu technicznego budynku Przedszkola Nr 12 do wymogów w zakresie bezpiecznych i higienicznych warunków jego użytkowania, poprzez wymianę zabezpieczeń nadprądowych, poprawę stanu technicznego nawierzchni wokół budynku oraz wentylacji w jego wnętrzu.
4. Wyeliminowanie z obowiązujących zasad rekrutacji do przedszkoli, zapisów dotyczących możliwości stosowania kryterium losowego przy naborze.
5. Stosowanie w oświadczeniach stanowiących załączniki do wniosków o przyjęcie do przedszkola, klauzul zgodnych ze wzorem określonym w art. 150 ust. 6 ustawy *Prawo oświatowe*.
6. Określenie w Statutach przedszkoli, stosowanie do art. 102 ust. 1 pkt 10 ustawy *Prawo oświatowe* czasu ich pracy.
7. Podjęcie działań mających na celu dostosowanie zapisów uchwały w sprawie *nauczania* do obowiązujących przepisów prawa.

III. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia 28 grudnia 2018 r.

Kontroler
Paweł Rakowski
Starszy inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie
Dyrektor
Wiesław Motyka

/.../

/.../